

TEATRY

Wojak Szwejk wart uwagi

Jak wygląda filozofia przebiegłej uległości - czyli o tym, dlaczego jednym na widok Szwejka gęba się śmieje, a innym piana występuje na usta. Tego dowiedzieć się można u lalkarzy, którzy przenieśli kultowego wojaka na scenę. W roli głównej oglądamy aktora szwejkowskiego z ańturą i charakteru (świetny Andrzej Beya-Zaborski), w tle zaś mamy klimat rubaszno-liryczny, tak charakterystyczny dla książki Haška w wykonaniu zespołu białostockich lalkarzy (którzy skądinąd zbiorowo są taką właśnie - prząsno-liryczną kompanią). Spektakl ma świetny rytm, piwiarniany klimat i muzykę (Krzysztof Dzierma) wygrywaną na żywo, tak miłą dla ucha, że się przy niej siedziałoby i siedziałoby, kiwało przy kuflu i kiwało... Spektakl o Szwejk - historię o pogodzie ducha i stoickim spokoju głównego bohatera niezależnie od okoliczności, o I wojnie światowej, wesołym życiu wojaków, panienkach, picu piwa i realiach upadającej monarchii austro-węgierskiej - ogląda się dobrze. Nawet jeśli to tylko opowieść o zmierzchu pewnej epoki, a odniesień do współczesności w niej niewiele. Rzecz zaczyna się i kończy w karczmie, która - jak rzecz wyśpiwywana przez aktorów piosenka (słowa - Marta Guśniewska) - jest całym światem. Trwa więc w najlepsze stukanie się kuflami, lecą żarciki, są obowiązkowo panie lekkich obyczajów, gdzieś w kącie leży pijany pan Havranek. Przychodzi korpulentny jegomość o roześmianej facjacie, uchyla melonika, wygłasza zdanie: Ja sem Szwejk... I wszystko jasne. Karczmarz wita go z radością, bo ze Szwejkem jest weselej; szpieg siedzący w kącie nadstawia uszy (siły specjalne się uaktywniły, bo właśnie zamordowano księcia Ferdynanda); zaczyna się wymiana zdań na temat różnych „izmów” (m.in. kulturowych i narodowościowych, w końcu Austro-Węgry to narodowościowy tygiel); zaraz Szwejk chlapnie na wesoło coś, co służbom się nie spodoba... Trafia na przesłuchanie, swoją pogodną postawą ni to kłowna, ni to imbecyla doprowadza wyższych rangą do furii, bo Szwejk w całej swej dobroci gotów jest przyznać się nawet do zamordowania arcyksięcia, jeśli tylko sprawi to przyjemność przesłuchującemu. I tak dalej, i dalej...

MOŻ

➤ Szwejk, reż. Petr Nosalek
pt.-sob., godz. 19
Białostocki Teatr Lalek
Białystok, ul. Kalinowskiego 1,
tel. 085 742 50 33
internet: www.btl.bialystok.pl